

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt II. Prima, & vera Nota Ecclesiæ, ipsum nomen Catholicvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Tertium privilegium ad prædicta consequitur, in sola Ecclesia esse verum DEI cultum, sinceram Sacramentorum administrationem, sanctas Deoque acceptas ceremonias.

Quartum est, Christum sanctissimæ passionis, laborumque suorum merita in sola Ecclesia reposituisse, quorum illi tantum participes efficerentur, qui se ad Ecclesiæ conjunctionem recipere. In hac ergo Ecclesia sola accipitur peccatorum remissio, gratia DEI, Justificatio, sanctificatio: soli Ecclesiæ filii bonis operibus merentur apud DEUM, vel augmentum Justitiæ, vel æternam vitam: soli sunt grati & accepti DEO, amici, & filii DEI, soli communionem habent cum Sanctis, Sacramentorumque meritis, soli ornati sunt veris seu Christianis virtutibus: soli promissionem habent certamque expectationem vitæ æternæ.

Magna utique privilegia & verissima Ecclesiæ: nam extra Ecclesiam nihil horum reperitur; nulla virtus Christiana, nulla operatio DEO accepta, nullum meritum, nulla spes Salutis: hæc quidem fortassis non ægrè admodum nobis assentientur Hæretici. Tota porro difficultas in eo est, penes quos inveniatur Ecclesia ista, dum singuli ad suas congregationes eam pertrahunt: cujus litis evidenter dirimendæ gratia, Christus Salvator pro sua in humanum genus charitate, aliqua certa indicia, & signa, notatque reliquit, quibus hæc sua Respublica ab aliis cæteris dignoscatur: ne si quis ab infidelibus ad Ecclesiam se conferre velit, dubius hæreat, quam ex tanta congregationum diversitate potissimum amplecti debeat, quarum quælibet se nomine Ecclesiæ tot privilegii instructæ jactat. Rerum autem, quæ inquiruntur notæ ejusmodi esse debent, quæ & clariore rebus ipsis sint, & à communi consuetudine non alienæ.

Quocirca qui eo penes se esse veram Christi Ecclesiam contendunt, quod se Verbam DEI sincere interpretari, & Sacramenta pure administrare afferunt; non facis id aperte demonstrant; cum istud non minus in dubium vocetur, & omnibus sit occultum, atque illud quod quærebatur. Cum enim, ut diximus, hæc sint Ecclesiæ privilegia & proprietates, quicunque ad suam cæteram Ecclesiæ nomen transfert, is utique proprietates ejus omnes se habere dicit: & qui de numero Gèntium veram Ecclesiam quæret, nihil certi inveniet, quando omnes audit de sincera verbi divini prædicatione, & Sacramentorum administratione gloriari, alioque à se mendacii arguere. Nam Lutherani hæc penes se esse docent, non apud Calvinistas, Anabaptistas, &c. Contra Calvinistæ apud se solos, non apud alios ea reperiri volunt, atque ita de cæteris.

Quare tractationem de notis Ecclesiæ utilissimam esse, ex eo maxime constat, quod per eas dignoscatur vera Ecclesia, in qua sola est salus: in quibus assignandis placuit sequi doctiss. Cardinalem Bellarminum, adducendo Ecclesiæ notas ab ipso, (brevius tamen) recensitas, addendoque alias non parum utiles.

C A P V T II.

Prima, & vera NOTA Ecclesiæ, ipsum nomen CATHOLICVM.

ANtequam veras Ecclesiæ notas aggrediamur, breviter ab hæreticis excogitatas, oportebit resellere.

Lutherus septem notas proponit: Primo, ve-

ram & incorruptam Evængelii prædicationem. Secundo, legitimam Baptismi administrationem. Tertio, legitimam Eucharistiæ usum. Quarto, legitimum usum clavium. Quinto, legitimam ministrorum electionem, qui doceant, & Sacramenta ministrent. Sexto, orationem publicam, & psalmodiam, ac Catechismum lingua vernacula. Septimo, mysterium Crucis, id est, tribulationis, intus nimirum mæstitiam, pusillanimitatem, terrores; & exterius, videlicet pauperitatem, contemptum pro hæreticis haberi.

Confessio Augustana, & Calvinus duas tantum proponunt, scilicet prædicationem sinceram verbi DEI, & sincerum usum Sacramentorum, quæ revocari possunt ad quinque primas Lutheri.

Centuriatores duas addunt, nimirum constantiam in fidei confessione, & obedientiam erga ministros verbi, quatenus verbum administrant; sed comprehenduntur hæc duæ in quinta & septima Lutheri.

Resellitur prima Lutheri; primo quia notæ, quibus aliquid dignoscatur, debent illi esse propria, & secundum rem, & secundum communem opinionem, ut patet; sed nulla est secta, quæ se non asserat habere puram Evængelii prædicationem. Quomodo ergo per hujusmodi prædicationem poterit cognosci, quæ sit inter omnes sectas vera Ecclesia? Secundo notæ debent esse notiores rebus suis notæ. At notior est Ecclesiæ prædicatione verbi: non enim aliunde scimus quæ sit vera prædicatione verbi, quam per Ecclesiam, ut docent Irenæus & Tertullianus. Deinde ita volunt adversari prædicationem verbi esse notam Ecclesiæ, ut simul veint requiri ejus receptionem, id est, credatur. At nobis ignoti sunt, qui verè Evængelio credunt.

Deinde 2. 3. 4. & 5. iisdem resellitur argumentis, quibus prima: deinde Ecclesia Corinthiorum tempore Pauli, & Africana tempore Cypriani vera erat Ecclesia, & tamen illi circa usum Eucharistiæ, hi vero Baptismi, non mediocriter errabant.

Sexta, si loquatur de interna invocatione, cum hæc sit invisibilis, non erit nota; sed neque de externa, cum sit communissima: nam omnes sectarii hujus temporis dicunt orationem dominicam, & canunt psalmos lingua vernacula.

Septima resellitur, quia internæ tribulationes sunt invisibiles: adde pusillanimitatem esse vitium: & regnum Dei esse gaudium in Spiritu sancto. Externæ non sunt perpetuæ, nam in principio & fine Ecclesia passa est magnas angustias, at in medio florentissima exiit.

Prima Centuriatorum impugnatur, primo, quia non nisi ex Ecclesia vera constat, quæ sit vera fidei confessio. Secundo, multæ sunt sectæ, quæ de suis martyribus gloriantur, ut Montanistarum, Massilianorum, Donatistarum, Anabaptistarum, & nostra Ecclesia Catholica etiam innumerabiles habet Martyres. Lutherana vero suæ confessionis paucissimos: Quomodo ergo per id dignoscatur Ecclesia vera?

Quare his notis rejectis ad primam Ecclesiæ notam stabilendam accedamus, quam diximus esse nomen *Catholicum*, pro qua stabilenda observandum est primum, aliud esse evidentet verum, aliud evidentet credibile: illud est, quod in se, vel in suis principiis, videtur; hoc quod neutro videtur modo, habet tamen tot & tam gravia testimonia, ut quilibet vir sapiens id merito credere debeat.

Secundo, nos non velle Ecclesiæ notas quas afferi-

afferimus facere simpliciter ac omnibus evidentiam veritatis: alioqui nulli inveniuntur illas negantes, facere tamen evidentiam credibilitatis, iuxta illud Psal. 92. *Testimonia tua credibilia facta sunt nimis.*

Tertio, recipientibus Scripturas divinas, historias, & PP. facere evidentiam veritatis: hoc enim est evidenter verum, quod evidenter deducitur ex principiis certis.

Etiā autem veræ notæ Ecclesiæ variæ à variis numerentur, XV. nos producemus, quæ facile ad illa quatuor Symboli, *unam, sanctam, Catholicam, & Apostolicam* revocari poterunt.

Prima est ipsum nomen Catholicæ Ecclesiæ, & Christianorum, (hoc enim est notissimum, ut patet) item & propriissimum veræ Ecclesiæ, sicut docent PP. August. lib. contra Epistolam fundamenti c. 4. Cyrillus Catech. 18. *Si veneris in aliquam urbem, non petas, ubi sit Ecclesia, vel domus DEI, nam etiam heretici dicunt se habere domum DEI, & Ecclesiam; sed petas, ubi sit Ecclesia Catholica; id enim nomen proprium est hujus sanctæ Ecclesiæ matris omnium nostrum.*

Pacianus in Epist. ad Sympronianum, quæ est de nomine Catholico, *Certe non est ab homine mutatum, quod per sæcula tanta non cecidit: Catholicum istud nescit Marcionem, nec Apellem, nec Montanum sonat, nec Hereticos sumit auctores.*

Justinus docet sectas pravas denominari ab Hæresiarchis. At, ut inquit Achanasius Serm. 2. contra Arianos, *nunquam populus (scilicet DEI) ab Episcopis suis, sed à Domino, in quem creditum fuit, nomen accepit. Certe à beatis Apostolis præceptoribus nostris appellationes adepti non sumus, sed à Christo Christiani sumus & nuncupamur. Illi vero, qui aliunde originem suæ fidei deducunt, merito auctorum suorum cognomenta præ se ferunt, &c.*

Chrysostronus hom. 33. in acta Apostolorum. *Illi habent, inquit, quosdam à quibus appellantur; prout enim & hæresiarcha nomen, ita & secta vocatur; nobis autem nullus vir nomen dedit, sed ipsa fides. Hieron. contra Luciferianos in fine: scilicet audietis eos, qui dicuntur Christiani, non à Domino sed à Christo, sed à quocunque alio nuncupari, Marcionitas, Valentinianus; scito Ecclesiam non Christi, sed Antichristi esse Synagogam.*

Obijciunt nos vocari Papiſtas & Romanenses, sed hæc quamvis sint honorabilia nomina, à quibusnam taliter nuncupamur, nisi à solis Lutheranis & Calvinistis? non enim ita in Asia, in Africa, Indiis, Græcia, Italia, Hispania, &c.

C A P V T III.

NOTA Secunda, ANTIQVITAS.

Antiquitatem esse Ecclesiæ notam patet, quod sine dubio Ecclesiæ antiquior manifestè sit vera: sicut enim dicitur *Catholica*, quia omni tempore fuit, ita & *Apostolica*, quia ab Apostolis fundata: & proinde *antiquissima*. Nostram autem esse antiquiorem omnibus hæreticorum sectis facile probatur: Nam est illa ipsa quam instituit Christus: siquidem in omni mutatione insigni Religionis semper ista sex demonstrari possunt. Primo Author ejus. Secundo dogma aliquod novum. Tertio tempus, quo caput. Quarto locus, ubi caput. Quinto, quis eam oppugnavit. Sexto, exiguus aliquis cæteris, unde paulatim aliis accedentibus creverit. Jam vero, nos illa omnia,

de singulis hæreticorum sectis facillimè demonstramus; nihil autem horum adversarii unquam de nostra Ecclesia post Apostolica tempora demonstrare potuerunt. Nusquam enim nobis obijcerunt authoritatem nostræ sectæ, aut ab aliquo particulari homine nos appellaverunt; non solum nusquam ostenderunt originem post Christum dogmatis nostri, sed Centuriatores in singulis Centuriis annotant, qui auctores defenderint nostra dogmata, nec originem inveniunt nisi Apostolorum tempore. Nam Justinum & Irenæum inter eos nominant, quos constat vicinos Apostolorum temporibus; numquam potuerunt ostendere tempus certum nostræ defectionis ab Ecclesia, & quo loco cepit. Nam post quinquagesimum annum, quo doctissime dicuntur incepisse, floruit *Gregorius Magnus*, cum quo totus orbis Christianus communicavit, non habent: proferunt quidam Concil. Constantinopol. sub Copronymo, sed illud illegitimum & impium fuisse constat. Nec enim aut per se, aut per Legatos affuit summus Pontifex, nec tres præcipui Patriarchæ Alexand. Antiochen. & Hierosol. & nusquam fuit numeratum inter legitima, ut probat Bellarm. lib. 2. de Concil. ca. 8.

Deinde non damnavit novum dogma, sed antiquum de imaginibus (cultu latræ) honorandis. Multo autem plures adhæsisse Romano Pontifici semper, quam quibuscunque sectis, satis constat ex Epistolis Summorum Pontificum, ad diversas orbis partes, & ex Historiis.

Hoc argumento ab antiquitate usi sunt Tertull. de præscript. *Qui estis vos, inquit, unde, & quando venistis? ubi tam diu latuistis?* Optatus libro 2. contra Parmen. *Vestra Cathedra originem ostendite: qui vultis vobis sanctam Ecclesiam vendicare.* Hilarius 6. de Trinitate ante medium, Hieron. Epistola ad Pammachium & Oceanum, *Quisquis es assertor novorum dogmatum, quæso te, ut patens Romanis auribus, parcas fidei, quæ Apostolico ore laudata est. Cur post quadringentos annos docere nos niteris, quod ante nescivimus? Usque in hanc diem sine vestra ista doctrina Christianus mundus est.* August. lib. contra Epist. fundamenti cap. 4. ponit antiquitatem inter Ecclesiæ notas.

Quod autem dicant hæretici, suam Ecclesiam non esse novam, sed illam ipsam quam fundavit Christus, quæ per multa sæcula non apparuit, sed nunc repenitè visa est, convellitur, primo, argumento D. Augustini contra Donatistas lib. 3. de baptis. c. 2. Nam aut ista Ecclesia, quæ nunc apparuit, ante perierat, & nunc resurrexit; aut solum latuerat, & nunc extulit caput. Non primum, quia quomodo potuisset renasci, si mater ejus perierat? deinde promissiones Christi pro Ecclesia sua contrarium docent. Non secundum, quia vel ipsa Ecclesia latens profitebatur suam fidem, vel non: si prius, ergo non latebat: si posterius, ergo non erat vera Ecclesia: quia iuxta adversarios est nota Ecclesiæ fidei confessio. Secundo, fuisset Ecclesia Christi miserabilior omni secta impia, nam nulla fuit hæretica, quæ non sua habuit templa, & ritus apparentes. Judæi etiam post Christum semper aliquas habuerunt Synagogas, nec usquam coacti generaliter Deos alienos adorare. At Ecclesia per mille annos, ne quidem angulum terræ habuisset, quo suam exerceret Religionem, & coacta servisset diis alienis.